

Finansinspektionen

Att: Helen Svedin

Via e-post: finansinspektionen@fi.se; helen.svedin@fi.se

Stockholm
2022-08-24

Ert dnr
FI Dnr 22-18159

Vårt dnr
2022/082

Remissvar angående rapporten Avgifter hos Finansinspektionen

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Finansinspektionen (Fi) tar ut årliga avgifter och avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar från de finansiella företag och personer som driver verksamhet i Sverige. Regeringen beslutar om avgifterna. I rapporten lämnar Fi förslag på nya avgifter som myndigheten behöver ta ut för ärendeslag som följer av nya och ändrade regelverk. Målet är att på några års sikt nå full kostnadstäckning. Fi lämnar även förslag till ändringar med anledning av upphävda regelverk.

Fi föreslår i rapporten att avgifter införs för ett antal ärendeslag enligt värdepappersbolagsförordningen, tillsynslagen, DLT-pilotförordningen, Emir och tillsynsförordningen. Ett ärendeslag enligt lagen om säkerställda obligationer föreslås tas bort samtidigt som ett annat omformuleras. Dessutom föreslås att tillståndsavgifter för ärendeslag enligt den upphävda lagen om understödsföreningar tas bort liksom de årliga avgifterna för understödsföreningar.

Kostnadstransparens

I remissunderlaget behöver framgå hur intäkter och kostnader för olika typer av tillståndsärenden har utvecklats. I tabell 1 (sidan 5 i rapporten) finns en redovisning av beräknad genomsnittlig handläggningstid i timmar och minuter. För att skapa en bättre öppenhet och transparens i redovisningen bör fler detaljer framgå, exempelvis hur många ärenden som kommit in, hur många timmar i genomsnitt som spenderats på ärendetypen, kostnader för sjukfrånvaro, lokaler, over-head, kompetensutveckling etc. Uppgifter av sådan karaktär får anses vara vitala för att omvärlden ska kunna avgöra om det faktiskt handlar om avgifter som motsvaras av erhållna motprestationer på ett kostnadseffektivt sätt. Det vore också värdefullt för remissinstanserna att få en något mer specificerad beskrivning av exempelvis avgiftsklass X där det enbart framgår att handläggningstiden för dessa ärenden är 1800 timmar. Det handlar alltså om en årsarbetstid för en handläggare. Det vore exempelvis

intressant att veta hur stor del av de 1800 timmarna som beräknas läggas på inläsning av ansökningshandlingar.

NNR vill också påpeka vikten av förutsebarhet och transparens för företag när det gäller att kunna se hur många timmar som kommer att krävas för ett tillsynsärende så att de i förväg kan bedöma vilken avgift som de kommer att behöva betala. Ett avgiftssystem där det inte går att utläsa i förväg ungefär hur stora avgifterna kommer att bli riskerar att bli ett hinder för etablering för framför allt små- och medelstora företag då risken att drabbas av höga avgifter, kan ha en bromsande effekt.

NNR noterar att Fi på sidan 6 i rapporten under rubriken ”Förslag till nya och justerade tillståndsavgifter” kortfattat beskriver vilka faktorer som påverkar bedömningen av tidsåtgången. NNR uppfattar faktorerna vara följande:

- kraven i respektive regelverk,
- den betydelse ett tillstånd kan ha för marknaden och de risker det kan medföra,
- avgift för ärendeslag med likartad karaktär, samt
- de löpande uppföljningar som görs.

NNR skulle önska att det av denna beskrivning skulle framgå att den faktiska arbetstiden för de konkreta ärendena har en tydlig betydelse för den bedömda tidsåtgången.

NNR noterar vidare att det i rapporten i några fall förekommer uppskattningar av antalet ärenden per år för nya tillkommande ärendeslag. Genomgående handlar det om några få ärenden per år (1-5 st). NNR skulle gärna vilja se en beskrivning av hur tidsbedömningarnas tillförlitlighet kommer att påverkas av det väldigt begränsade underlaget för utvärdering som kommer att vara tillgängligt i framtiden.

NNR noterar att det finns ärendeslag med ett avgiftsintervall. Exempelvis är förslaget till avgift för ärendeslag enligt DLT-pilotförordningen (marknad för kryptotillgångar) 350 000 kr – 2 800 000 kr. Fi skriver att en ansökan enligt förordningen kan variera i innehåll, omfattning och komplexitet samt att det kan variera vilka bestämmelser i förordningen sökanden begär undantag från. Fi skriver vidare att tillstånd att driva en DLT-marknadsinfrastruktur innebär granskning av:

- sökandens affärsplan,
- it- och cyber-arrangemang,
- förvaring av finansiella instrument,
- klagomålshantering, samt
- innebär samråd med Esma (European Securities and Markets Authority – en oberoende EU-myndighet som bidrar till att säkra stabiliteten i EU:s finansiella system genom att stärka skyddet för investerare och främja stabila och ordnade finansiella marknader) inom ramen för prövningen.

Fi avslutar med: Prövningen av dessa undantag kan, bl.a. beroende på företagets verksamhet och tillstånd, variera mycket i omfattning och komplexitet.

NNR menar att detta är intressant information i sammanhanget men att det saknas beskrivning av vilken process myndigheten tillämpar för att i det enskilda fallet fastställa avgiften. NNR frågar sig om spannet ska tolkas som att arbetet bedrivs på löpande räkning men att det finns ett maxtak på 2 800 000 kr i avgift. Den metodik med uppskattad genomsnittlig arbetstid för ärendeslaget som tillämpas i andra fall förefaller NNR vara mindre transparent när det handlar om ett avgiftsintervall. Hur ett avgiftsintervall ska fungera i praktiken måste beskrivas på ett långt bättre sätt för att rapporten ska kunna ligga till grund för beslut om de aktuella avgifterna.

NNR vill också uppmärksamma avgiftsintervallet för ”Ansökan om validering av modell och validering av betydande ändring av modell för beräkning av initialmarginalsäkerheter” enligt Emir (European market infrastructure regulation). Det föreslagna avgiftsintervallet är 35 000 kr – 850 000 kr, den högsta avgiften mer än 24 gånger så hög som den lägsta. NNR frågar sig hur företagen ska kunna veta att de får rätt avgift inom intervallet, för just sitt ärende.

Effektivitet

I diskussionen om effektivitet vill NNR framhålla följande. Avgifter ska per definition inte vara en finansieringskälla för utgifter som faller under statens generella ansvar, som exempelvis vissa former av myndighetsutövning. Även kostnader som är kopplade till hur myndigheten drivs, och som kan bero på bl.a. personalpolitik och organisation, är frågor som påverkar effektiviteten i arbetet och bör enligt NNR finansieras på annat sätt och inte via avgifterna. En transparent kostnads- och intäktsredovisning för respektive avgift och mottagargrupp är i detta sammanhang därför viktig. Av kostnadsredovisningen är det vidare viktigt att det framgår vilka typer av kostnader som denna innefattar och hur kostnaderna fördelar sig på dessa. Eftersom en stor del av kostnaden är relaterad till arbetstid är det viktigt för remissinstanserna att kunna bilda sig en uppfattning om vilka arbetsmoment som ingår i handläggningen och hur dessa olika arbetsmoment förhåller sig till varandra tidsmässigt. Ett mål, bland andra, med en sådan redovisning är förstås att myndigheten internt ska kunna identifiera tids- och kostnadseffektiva arbetssätt genom att jämföra tidsåtgången hos olika handläggare.

För att säkerställa att effektivitet verkligen uppnås anser NNR att regeringen behöver titta närmare på hur man kan skapa incitament för att åstadkomma detta. Genom att myndigheten generellt kan skjuta vidare sina ökade kostnader till företagskollektivet finns det en risk att incitamenten minskar för att förbättra effektiviteten i myndighetens egen verksamhet. För att säkerställa effektiviteten i Fi:s verksamhet anser NNR vidare att en diskussion behöver föras kring produktiviteten i Fi:s verksamhet.

Angående effektivitet uppmärksammar NNR att Fi på sidan 19 i rapporten skriver att ett digitalt systemstöd för i första hand tillstånds- och anmälningsärenden kommer att införas. Systemstödet bedöms ge ett smidigare ansökningsförfarande och en effektivare handläggning. Fi bedömer att de produktivitetsvinster som systemstödet kan ge inte kommer att medföra lägre kostnader för tillståndsverksamheten de närmaste åren. NNR frågar sig på hur lång sikt systemstödet kan förväntas ge resultat i form av lägre avgifter för företagen. En redovisning av investeringskalkylen skulle behövas för att rapporten ska kunna utgöra ett fullgott underlag för beslut om avgifter. Detta hänger samband med kravet att myndigheternas verksamhet ska bedrivas på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, med största möjliga nytta till lägsta möjliga kostnad. Om en investering i ett systemstöd medför en liten nytta kanske det inte ska genomföras, med tanke på kostnaden.

Utvärdering

I stycke 3 på sidan 5 i rapporten beskrivs att avgiften för ett tillståndsärende bestäms utifrån en uppskattad tid för handläggningen. Detta beror enligt promemorian på hur lång tid ett ärende i genomsnitt bedöms ta att handlägga. NNR frågar sig vem det är som gör denna bedömning och hur denna bedömning görs mer i detalj, exempelvis vilka underlag som samlas in inför bedömningen. NNR frågar sig också vilken uppföljning som genomförs av bedömningens överensstämmelse med det verkliga utfallet, d.v.s. hur lång handläggningstiden

för en viss ärendetyp i genomsnitt har varit under året. Ett sådant utfall skulle kunna redovisas i en fjärde kolumn i ovan nämnda Tabell 1.

NNR efterfrågar också en redovisning av förändringar i uppskattad genomsnittlig handläggningstid för olika typer av ärenden. En sådan redovisning kunde i brist på bättre ge remissinstanserna en indikation på förändringar i effektivitet hos myndigheten.

NNR har i tidigare remissvar påtalat vikten av att det regelbundet görs och redovisas en oberoende granskning/uppföljning av systemet för att fastställa avgifter, för att bl.a. se om det uppskattade antalet timmar som ligger till grund för avgiftsklasserna och uttaget av avgifter är rimliga. Det bör också ingå att granska om den modell som används för finansiering av tillstånd och tillsyn är den mest kostnadseffektiva utifrån ett företagsperspektiv.

Slutsats

NNR finner att underlaget behöver kompletteras och förtydligas för att utgöra ett fullgott underlag för regeringens beslut om Finansinspektionens avgifter.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist